

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ

ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

ДАНІЛАВА
Аліна Ігараўна

**МЕМУАРЫСТЫКА БЕЛАРУСІ ДРУГОЙ ПАЛОВЫ XIX СТ.:
ЖАНРАВая СПЕЦЫФІКА І ПАЭТЫКА**

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт Багдановіч Ірына Эрнстаўна

Датушчана да абароны

«__» _____ 2021 г.

Заг. кафедры гісторыі беларускай літаратуры

доктар філалагічных навук, прафесар А. І. Бельскі

Мінск, 2021

РЭФЕРАТ

Аб’ём дыпломнай працы складае 47 старонак, праца ўтрымлівае 27 бібліяграфічных крыніц.

Ключавыя словы: МЕМУАРЫ, УСПАМІНЫ, МІНУЛАЕ, АНТОНІ АДЫНЕЦ, ЛЕАН ПАТОЦКІ, СВІСЛАЧ, ДЗЯРЭЧЫН, РУЖАНА.

Аб’ект даследавання: “Успаміны пра Тышкевічаву Свіслач, Дзярэчын і Ружану” Л. Патоцкага ў перакладзе на беларускую мову; “Успаміны пра мінулае” А.Э. Адынца ў перакладзе на беларускую мову.

Прадмет даследавання: жанравая спецыфіка і паэтыка мемуарнай літаратуры Беларусі другой паловы XIX ст.

Мэта даследавання: выявіць жанравую спецыфіку і паэтыку твораў “Успаміны пра Тышкевічаву Свіслач, Дзярэчын і Ружану” Леана Патоцкага і “Успаміны пра мінулае” Антонія Эдварда Адынца.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, канкрэтна-аналітычны, кампаратыўны.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: праведзенае намі даследаванне дазваляе зрабіць вывад, што як Л. Патоцкі, так і А. Э. Адынец цалкам заслугоўваюць права называцца выбітнымі прадстаўнікамі мемуарнай літаратуры Беларусі. Письменнікі звяртаюцца да падзей, сведкамі якіх яны былі, і апісваюць іх з гістарычнай дакладнасцю. Але ў той жа час у іх апісаннях праяўляецца адна з асноўных адметнасцей мемуарыстыкі як жанру – ярка выяўленае суб’ектыўнае стаўленне да апісаных рэчаў.

Рэкамендацыі па выкарыстанні атрыманых вынікаў: дадзенае даследаванне можна выкарыстоўваць пры вывучэнні біяграфій і творчых шляхоў Антонія Эдварда Адынца і Леана Патоцкага, а таксама для паглыблення ведаў пра мемуарную літаратуру Беларусі XIX ст. пры чытанні спецкурсаў па гісторыі беларускай літаратуры ва ўніверсітэцкай адукацыі.

РЕФЕРАТ

Объём дипломной работы составляет 47 страниц, работа содержит 27 библиографических источников.

Ключевые слова: МЕМУАРЫ, ВОСПОМИНАНИЯ, ПРОШЛОЕ, АНТОНИЙ ОДЫНЕЦ, ЛЕОН ПОТОЦКИЙ, СВИСЛОЧЬ, ДЕРЕЧИН, РУЖАНА.

Объект исследования: «Воспоминания про Тышкевичеву Свислочь, Деречин и Ружану» Л. Потоцкого в переводе на белорусский язык; «Воспоминания о прошлом» А. Э. Одынца в переводе на белорусский язык.

Предмет исследования: жанровая специфика и поэтика мемуарной литературы Беларуси второй половины XIX в.

Цель исследования: установить жанровую специфику и поэтику произведений «Воспоминания про Тышкевичеву Свислочь, Деречин и Ружану» Леона Потоцкого и «Воспоминания о прошлом» Антония Эдварда Одынца.

Методы исследования: культурно-исторический, конкретно-аналитический, компаративный.

Полученные результаты и их новизна: проведенное нами исследование позволяет сделать вывод, что и Л. Потоцкий, и А. Э. Одынец вполне заслуживают права называться выдающимися представителями мемуарной литературы Беларуси. Писатели ссылаются на события, свидетелями которых они были, и описывают их с исторической точностью. Но вместе с тем в их описаниях проявляется одна из главных черт мемуаристики как жанра - ярко выраженное субъективное отношение к описываемым вещам.

Рекомендации по использованию полученных результатов: данное исследование может быть использовано при изучении биографий и творческих путей Антония Эдварда Одынца и Леона Потоцкого, а также для углубления знаний о мемуарной литературе Беларуси XIX ст. при чтении спецкурсов по истории белорусской литературы в университетском образовании.

ANNOTATION

The volume of the thesis is 47 pages, the work contains 27 bibliographic sources.

Keywords: MEMOIRS, MEMORIES, PAST, ANTONI ADYNIETS, LEAN PATOTSKI, SVISLATCH, DZIARETCHYN, RUZHANA.

Object of research: “Memories of Tyshkevitch Svislatch, Dziareтчyn and Ruzhana” by L. Patotski translated into Belarusian; “Memories of the past” by A. E. Adyniets translated into Belarusian.

Subject of research: genre specifics and poetics of memoir literature of Belarus of the second half of the XIX century.

The purpose of the study: to establish the genre specificity and poetics of the works “Memories of Tyshkievitch Svislatch, Dziareтчyn and Ruzhana” by Lean Patotcki and “Memories of the Past” by Antoni Edward Adyniets.

Research methods: cultural-historical, concrete-analytical, comparative.

Results and their novelty: our research allows to conclude that both L. Patotcki and A. E. Adyniets fully deserve the right to be called outstanding representatives of the memoir literature of Belarus. The writers refer to the events they witnessed and describe them with historical accuracy. But at the same time, their descriptions show one of the main features of memoirs as a genre – a pronounced subjective attitude to the described things.

Recommendations for the use of the obtained results: this research can be used to study the biographies and creative paths of Antoni Edward Adyniets and Lean Patotcki, as well as to deepen knowledge of the memoir literature of Belarus of the XIX century when reading special courses on the history of Belarusian literature in university education.